

**RAQAMLI DAVRDA QISHLOQ YOSHLARI VA JURNALISTIKA:
IMKONIYATLAR, MUAMMOLAR HAMDA ISTIQBOLLAR****Dilshoda Jalilova***EdVANCE ilmiy yordam va**qo'llab-quvvatlash markazi direktori***Ulasheva Muhayyo Muzaffar qizi***Qashqadaryo viloyati Nishon tumani**18-umumiy o'rta ta'lim maktabi o'quvchisi*

Annotatsiya: Bugungi kunda internet texnologiyalari, ijtimoiy tarmoqlar va mobil kommunikatsiya vositalari jurnalistika sohasining rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatib, yoshlar uchun yangi axborot maydonlarini yaratmoqda. Shu sababli mazkur maqolada raqamli transformatsiya sharoitida qishloq yoshlarining zamonaviy jurnalistikaga munosabati, axborot olish va tarqatish imkoniyatlari hamda ushbu jarayonda yuzaga kelayotgan muammolar tahlil qilinadi. Shuningdek, qishloq hududlarida yashovchi yoshlarning media savodxonligi, raqamli platformalardan foydalanish darajasi va jurnalistika kasbiga bo'lgan qiziqishi yoritilgan.

Kalit so'zlar: zamonaviy jurnalistika, qishloq yoshlari, raqamli media, media savodxonlik, axborot madaniyati, ijtimoiy tarmoqlar, mobil jurnalistika, axborot texnologiyalari.

Abstract: Today, internet technologies, social networks, and mobile communication tools are having a significant impact on the development of journalism, creating new information spaces for young people. Therefore, this article analyzes rural youth's attitudes toward modern journalism in the context of digital transformation, their opportunities to access and disseminate information, and the challenges arising in this process. Additionally, the article highlights the media literacy of young people living in rural areas, their level of use of digital platforms, and their interest in the journalism profession.

Keywords: modern journalism, rural youth, digital media, media literacy, information culture, social networks, mobile journalism, information technology.

Аннотация: Сегодня интернет-технологии, социальные сети и средства мобильной связи оказывают значительное влияние на развитие журналистики, создавая новые информационные пространства для молодежи. Поэтому в данной статье анализируются отношение сельской молодежи к современной журналистике в контексте цифровой трансформации, их возможности по доступу к информации и ее распространению, а также проблемы, возникающие в этом процессе. Кроме того, в статье рассматриваются медиаграмотность

молодежи, проживающей в сельской местности, уровень использования ею цифровых платформ и интерес к профессии журналиста.

Ключевые слова: современная журналистика, сельская молодежь, цифровые медиа, медиаграмотность, информационная культура, социальные сети, мобильная журналистика, информационные технологии.

Bugungi globallashuv va raqamli texnologiyalar jadal rivojlanayotgan davrda jurnalistika sohasi ham tub o'zgarishlarni boshdan kechirmoqda. Axborotni yaratish, tarqatish va iste'mol qilish jarayonlari an'anaviy ommaviy axborot vositalaridan raqamli platformalar tomon siljib, yoshlar uchun yangi imkoniyatlarni yuzaga keltirmoqda. Ayniqsa, qishloq hududlarida yashovchi yoshlarning zamonaviy jurnalistik jarayonlardagi ishtiroki, ularning media savodxonligi va axborot texnologiyalaridan foydalanish darajasi dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Chunki bugungi yosh nafaqat axborot iste'molchisi, balki uni yaratuvchi va tarqatuvchi faol subyektga aylanmoqda. Shu nuqtayi nazardan, qishloq yoshlarining jurnalistikaga bo'lgan qiziqishi, mavjud imkoniyatlari hamda duch kelayotgan muammolarini o'rganish zamonaviy media makonining rivojlanish istiqbollarini belgilashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Zamonaviy jurnalistika tushunchasi bugungi kunda faqat gazeta, radio va televideniye faoliyati bilan cheklanib qolmay, balki internet jurnalistikasi, ijtimoiy tarmoqlar, blog platformalari va mobil texnologiyalar bilan chambarchas bog'liq holda rivojlanmoqda. Raqamli muhit jurnalistlar oldiga yangi talablarni qo'yib, ulardan tezkorlik, axborotni tahlil qilish, multimedia vositalaridan samarali foydalanish va auditoriya bilan interaktiv muloqot qilish ko'nikmalarini talab etmoqda. Bu jarayon qishloq yoshlariga ham jurnalistika sohasida o'z imkoniyatlarini namoyon etish, hududlardagi muammolarni yoritish va jamiyatdagi voqea-hodisalarni keng jamoatchilikka yetkazish uchun yangi imkoniyatlar yaratmoqda.

Qishloq yoshlari uchun zamonaviy jurnalistikaning eng katta imkoniyatlaridan biri — axborot yaratish va tarqatish vositalarining ommalashganidir. Avvallari jurnalistika bilan shug'ullanish uchun maxsus texnik vositalar, professional tahririyat yoki katta tajriba talab qilingan bo'lsa, bugungi kunda smartfon, internet va ijtimoiy tarmoqlar orqali yoshlar o'z hududidagi voqealarni yoritish imkoniyatiga ega bo'lmoqda. Masalan, mahalliy muammolar, ta'lim jarayoni, yoshlarning tashabbuslari yoki hududdagi ijtimoiy masalalar haqida tayyorlangan materiallar orqali qishloq yoshlari jamoatchilik fikrini shakllantirish jarayonida faol ishtirok etishi mumkin.

Biroq mazkur imkoniyatlar bilan bir qatorda qishloq hududlarida ayrim muammolar ham mavjud. Jumladan, ayrim joylarda internet tezligi va texnik imkoniyatlarning yetarli darajada rivojlanmaganligi, jurnalistika sohasiga oid amaliy bilimlarning kamligi hamda media savodxonlik darajasining pastligi yoshlarning

ushbu yo‘nalishda faol ishtirok etishiga to‘sqinlik qilishi mumkin. Shuningdek, axborot bilan ishlash madaniyati, manbalarni tekshirish, soxta xabarlarini ajratish va professional jurnalistik tamoyillarni tushunish masalalari ham yoshlar oldidagi muhim vazifalardan biridir.

Shu sababli qishloq yoshlarida media savodxonlikni rivojlantirish va jurnalistik ko‘nikmalarni shakllantirish bugungi kunning dolzarb yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Ta‘lim muassasalarida media ta‘lim elementlarini kuchaytirish, yoshlar uchun jurnalistika bo‘yicha amaliy mashg‘ulotlar tashkil etish hamda raqamli platformalardan samarali foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish ushbu muammolarni hal etishga yordam beradi. Chunki zamonaviy jurnalist nafaqat chiroyli matn yozuvchi, balki axborotni tahlil qiluvchi, jamiyat muammolarini ko‘ra oluvchi va ishonchli ma‘lumot yetkazuvchi shaxs bo‘lishi lozim.

Qishloq yoshlarining jurnalistikaga jalb etilishi hududiy axborot makonining rivojlanishiga ham xizmat qiladi. Mahalliy yosh jurnalistlar o‘z hududidagi ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy jarayonlarni yoritish orqali jamiyatdagi muammolarning ochiq muhokama qilinishiga, ijobiy tashabbuslarning ommalashishiga hissa qo‘shadi. Shu jihatdan qishloq yoshlari nafaqat kelajak jurnalistlari, balki jamiyatdagi axborot almashinuvi jarayonining faol ishtirokchilari sifatida namoyon bo‘lmoqda.

Xulosa qilib aytganda, raqamli davrda jurnalistika qishloq yoshlari uchun yangi imkoniyatlar eshigini ochmoqda. Internet texnologiyalari va zamonaviy media vositalari orqali yoshlar o‘z fikrini erkin ifodalash, hududiy masalalarni yoritish va axborot yaratish jarayonida ishtirok etish imkoniyatiga ega bo‘lmoqda. Biroq ushbu imkoniyatlardan samarali foydalanish uchun media savodxonlikni oshirish, jurnalistik bilim va ko‘nikmalarni rivojlantirish hamda texnologik imkoniyatlarni kengaytirish zarur. Kelajakda qishloq yoshlarining jurnalistika sohasidagi faolligi oshishi nafaqat hududiy axborot makonining rivojlanishiga, balki jamiyatda xolis va ishonchli axborot muhitining shakllanishiga ham xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. **Abduazizov A.A.** Ommaviy axborot vositalari tili va uslubi. – Toshkent: O‘zbekiston Milliy universiteti nashriyoti, 2016. – 176 b.
2. **Do‘stmuhammad X.** Axborot — inson tafakkuri mahsuli: publitsistik maqolalar to‘plami. – Toshkent: O‘zbekiston, 2013. – 240 b.
3. **Ergashev I., Sharipov B.** Axborot jamiyati va zamonaviy kommunikatsiya jarayonlari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2019. – 184 b.
4. **Qozoqboyev T.M., Xudoyqulov M.** Jurnalistikaga kirish: darslik. – Toshkent: Iqtisod-Moliya, 2018. – 352 b.
5. **Namazov B., Fayziyeva M., Sharofaddinov Sh.** Media va axborot savodxonligi. – Toshkent: Baktria Press, 2018. – 240 b.

6. **Saliyeva M.Q.** Jurnalistika va ommaviy kommunikatsiya asoslari: darslik. – Toshkent: Publishing High Future, 2024. – 249 b.
7. Qizi, Jalilova Dilshoda Ural, Poyonova Qandiya, Abdimurodova Maftuna, and Nahalboyeva Iroda. "UCHINCHI RENESSANS SHAROITIDA PEDAGOGIK TA'LIM SOHASIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR." *Science and innovation* 3, no. Special Issue 18 (2024): 637-640.
8. Qizi, Jalilova Dilshoda Ural, Xolmo'Minova Sevinch, Rasulova Ruxshona, and Qurbonova E'Zoya. "TA'LIM MENEJMENTIDA VA TA'LIMNI TASHKIL QILISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASHNING TA'LIM SIFATIGA TA'SIRI." *Science and innovation* 3, no. Special Issue 18 (2024): 354-355.
9. Qizi, J. D. U., & Qizi, M. N. B. (2024). MEDIASAVODXONLIKNI RIVOJLANTIRISH ORQALI TALABALARDA MA'NAVIY TAHDIDGA QARSHI KURASHUVCHANLIKNI TARBIYALASH. *Science and innovation*, 3(Special Issue 32), 856-858.
10. Qizi, Dilshoda Jalilova Ural, and Shaxnoza Jalilova Ural Qizi. "RAQAMLI TA'LIM DAVRIDA INNOVATSION TARBIYA TEXNOLOGIYALARINING TALABALAR TARBIYAVIY FAOLIYATGA KIRISHISHIDA TUTGAN O'RNI." *Science and innovation* 2, no. Special Issue 10 (2023): 564-566.